

TRIMISA

1654 On. Biblioteca
Palatului Cultural

Arad

Ziarul românesc al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida „Astei Bănățene”

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

condiție prealabilă: sinceritatea

Cred în necesitatea unei bune vecinătăți româno-maghiare. Cred, cum a crezut ea dincolo de Tisa un Ady, iar dincolo de Tisa un Goga: doi vizionari, doi oameni ai unor neamuri cărora buna vecinătate ar trebui să le fie imperativ existențial, în mijlocul neamurilor slave și germane care le'nconjoară din toate părțile, ca o mare amenințătoare. Dar... se va ajunge vreodată la realitatea bunei-vecinătăți? Sunt motive suficiente de a rămâne sceptici în fața acestui mare semn de întrebare. Se pare că eforturilor ce s'au făcut în trecut în direcția aceasta le-a lipsit, ca și eforturilor mai recente, esențialul: sinceritatea.

De la 1848 încoad, de când conștiința națională a românilor transilvăneni s'a concretizat în impetuoasa urmărire a lui Ștefan și a tribunilor lui, feudații unguri au făcut și fac și azi istoria poporului maghiar, au simțit mereu necesitatea de a neutraliza cumva forța valahă. Au tot ce-au întreprins ei de-a lungul anilor sub titlu de „apropriere”, mai mult sau mai puțin s'a dovedit a nu fi nimic mai mult ca simplă momeală. În regimul absolutismului, a fost teama de revoluție care a îndemnat pe unii conducători maghiari să se „apropie” de românii; la 1918, prăbușirea statului militar al coroanei Sfântul Ștefan i-a conștientat să stea de vorbă cu noi. În perioada de acalmie, atunc când poporul maghiar nu era amenințat de nici un pericol, nu s'au încercat niciodată asemenea apropieri. Nu e destul de sugestiv — a vorbi de sinceritate — acest fapt?

În vorbă că se încearcă și acum o apropiere româno-maghiară. Să dea Dumnezeu ca ea să aibă mai mulți sorți de izbândă și să pornească sub alte auspicii de sinceritate, nu ca cele din trecut. E bine să nu tulburăm aceste încercări cu nici un fel de suspiciuni, să nu lăsăm să se strecoare în comentarea lor nici un fel de notă polemică. Un colaborator al „Déli Hirlap” le-a înregistrat pur și simplu, păstrând față de ele o expectativă binevoitoare. Totuși, d. v mic dela „Déli Hirlap” — în care noi modificăm pe d. redactor Vuchetich, camarad de vreme care schimbăm ocazional civilizația — cele mai agreabile — se grăbește să ne prezente polemicele cele câteva linii ale colaboratorului nostru ocazional. Dacă găsiți că-i necesar, d. dr. Virgil Nistor vă prezintă-i numele colaboratorului nostru și va răspunde amănunțit observațiilor cu notă polemică din „Déli Hirlap”. Noi repetăm crezul din capul acestui articol: necesitatea unei bune vecinătăți româno-maghiare, impusă de împrejurările geografice specifice în care trăiesc cele două popoare din preajma Dunării, impusă și de gravele evenimente internaționale în curs de desfășurare.

Neglijând nota polemică, care poate să fie pe loc pe colo noua încercare de apropiere, noi îi facem numai urări bune: să știm isvorată de data aceasta din convingere și sinceritate, — să vedem că ea conduce spre pacificare cele două popoare, cari au ce resursa unul la altul și cari, în bogatul și în dunărean, au suficient spațiu vi-

George Luca

Guvernul ia măsuri contra scumpirii vieții

Important consiliu de miniștri prezidat de d. prim ministru C. ARGETOIANU

București, 3 (Prin telefon). — Un consiliu de miniștri a avut loc azi la ora 18 sub președinția d-lui consilier regal C. Argetoianu, președintele consiliului de miniștri la președinția consiliului de miniștri.

D. consilier regal C. Argetoianu aduce la cunoștința consiliului măsurile ce urmează a fi luate pentru a împiedeca scumpirea vieții.

D-sa socotește fenomenele manifestate pe piața internă, ca o manifestare accidentală, datorită trecerii dela un regim al comerțului exterior la altul.

Normalizarea se poate aștepta, către sfârșitul lunii Noembrie. Până atunci trebuie luate măsuri de stăvilire, contra ridicării de prețuri a unor articole de produs intern a căror scumpire nu este justificată.

D-nii miniștrii ai Economiei Naționale, Interne și Agriculturii și Domeniilor

sunt însărcinați a lua o serie întregă de măsuri drastice, pentru a împiedeca specula produselor alimentare. D. președintele al Consiliului propune a se lua măsuri de păsuire la plata impozitelor datorite de concentrați și în special profesioniștii intelectuali.

Consiliul aprobă această propunere.

D. N. Cornățeanu, ministrul Agriculturii și Domeniilor, propune modificarea legii învățământului agricol.

Consiliul decide ca problema învățământului profesional să facă obiectul unui proiect unic ce urmează a se alcătui de ministerul Educației Naționale, cu colaborarea ministerelor Agriculturii și Domeniilor, Muncii și Economiei Naționale.

D. ministru Cornățeanu supune Consiliului un proiect de modificarea legii

pescuitului. Consiliul aprobă luarea în considerație a acestui proiect.

D. ministru N. Cornățeanu propune modificarea unor articole din legea de organizare a agriculturii, referitoare la muncile și învoierile agricole.

Consiliul aprobă. Se ia în discuție chestiunea importului de tractoare, garnituri de treerat și sămânători.

Consiliul însărcinează pe d-nii miniștrii de Finanțe și Agricultură și Domenii pentru a propune măsurile necesare.

D. general dr. N. Marinescu, ministrul Sănătății expune consiliului principiile proiectului de lege pentru organizarea ministerului sănătății și asistenței sociale.

Consiliul admite luare în considerație a acestui proiect. Ședința ia sfârșit la orele 20.

In expozeul săptămânal din Cameră

D. CHAMBERLAIN a vorbit despre:

1. Operațiile de războiu
2. Cuvântarea d-lui Molotov
3. Unitatea imperiului britanic

Londra, 3 (Rador.) — D. Chamberlain a făcut Joi după amiază în fața Camerei Comunelor expozeul său săptămânal. În săptămâna care a trecut, a spus el, vremea rea au împiedecat operațiile de războiu pe pământ, mare și aer.

Războiul naval a fost relativ lipsit de evenimente. Am continuat lupta împotriva submarinelor dușmane și am pierdut un anumit număr de vase comerciale. Nimic nu s'a întâmplat, care să slăbească încrederea noastră de a face față amenințării submarine. Au fost mai multe ciocniri cu aviația germană, care a încercat fie săboruri de recunoaștere, fie atacuri împotriva unor convoiuri. Nu am pierdut niciun avion și niciun vapor în aceste ciocniri, pe când inamicul a avut pierderi.

O performanță deosebită constituie sborul de recunoaștere efectuat cu succes în nord-vestul Germaniei, în cursul căruia au fost luate fotografiile dintre care unele dela înălțimi de numai 70 m., în ciuda focului concentrat al tunurilor antiaeriene.

In domeniul politicii internaționale

trebuie să ne oprim asupra cuvântării pe care a ținut-o la 31 Octomvrie comisarul poporului sovietic al afacerilor străine. Discursul lui Molotov, care a fost așteptat cu interes la Berlin, unde trebuie să fi pricinuit oarecare deziluzie, a fost examinat cu grije.

Reamintesc că în discursul său din 31 Mai, Molotov anunțase că guvernul său nu se va lăsa antrenat într'un conflict internațional. Cu acel prilej, d-sa a mai adăugat: Luptăm pentru cauza păcii și pentru înlăturarea oricărei agresiuni. Aceasta fiind atitudinea guvernului sovietic, nu socot necesar să mă ocup mai de aproape cu ceea ce d. Molotov a binevoit a expune drept țeluri de războiu ale aliaților. Am definit noi însine aceste țeluri în termeni precisi și sunt convins că ele sunt apreciate de marea majoritate a națiunilor lumii.

În ultimele zile, am avut noi dovezi de unitate și hotărâre a imperiului. Din Canada, Australia, Noua Zelandă, Africa de Sud și Indii au sosit miniștrii și reprezentanți cari au străbătut mii de km., spre a se pune personal în contact

cu miniștrii britanici și a vedea cu proprii lor ochi, uriașa efortare pe care o face Marea Britanie. Discuțiile au început cu ei, pentru a vedea împreună cum se poate coordona mai bine contribuțiile pe care le poate aduce fiecare pentru cauza noastră comună.

D. Chamberlain vorbește apoi de contribuția coloniilor și tuturor teritoriilor imperiului. Voluntarii cari se oferă în tot imperiul, întrec cu mult necesitățile noastre imediate. Luând cuvântul după primul ministru, maiorul Attlee, șeful opoziției laburiste și-a exprimat satisfacția pentru simpatia și devotamentul ce se arată Mării Britanii din toate părțile imperiului.

Șeful opoziției laburiste a insistat asupra nevoii de a se susține morală populației. A luat apoi cuvântul sir Archibald Sinclair, care s'a declarat de acord cu concluziile lui Attlee, dar a adăugat că este nevoie să se dea informații asupra mersului războiului, și-a exprimat regretul pentru faptul că primul ministru n'a putut arăta numărul submarinelor scufundate la care a făcut aluzie și nici tonaajul vaselor a căror pierdere a anunțat-o.

Scurte telegrame externe

Mosova, 3 (Rador). — S'a anunțat Radio că cele două convoiuri de pașeri care transporta în Libia 1000 de țărani, unul venind din Veneția și altul dela Palermo, s'au întâlnit îndată după amiază în Mediterană. Convoiurile sunt însoțite de două torpiloare. Convoiurile își continuă călătoria spre provinciile italiene. O parte din țărani va debarca la portul Ras Illal, plecând spre Bengahzi. Cealaltă coloniești va debarca la Tripoli.

Mosova, 3 (Rador). — Havas comuniquează că în cea de a doua ședință a Sovietelor, deputatul Panciszyn care prezintă Adunarea națională a Ucrainei occidentale, a declarat că este însărcinat să roage consiliul să primească teritoriul în comunitatea republicii sovietice. După declarația sa, reprezentanții Ucrainei Occidentale au fost invitați să ia loc alături de deputații naționali. Naționalități făcând parte din URSS.

Amsterdam, 3 (Rador). — ZIARELE BELGIANE CĂ STAREA DE AȘEZARE A FOST PROCLAMATĂ ÎN TOATĂ ȚARA CU EXCEPȚIA NUMAI A UNOR PROVINCII. AUTORITĂȚILE MILITARE SUNT CELE CARE DETERMINĂ MĂSURILE CE URMEAZĂ A FI LUATE. AUTORITĂȚILE CIVILE SÎNTE ÎNTR-UN STADIU DE ORGANIZARE DE EXECUȚIE.

Tokio, 3 (Rador). Agenția Domei transmite: Comitetul executiv al birourilor pentru afacerile privitoare la China intrunit Miercuri sub președinția ministrului Abe. Obiectul deliberărilor a fost discuția despre atitudinea care trebuie s'o adopte Japonia pentru a da sprijin pozitiv mișcării în favoarea creării unui nou guvern din China.

Mosova, 3 (Rador). — CONTELE HULENBERG, AMBASADORUL ROMÂNIEI VA PLECA JOI LA BERLIN UNDE VA RĂMĂNE CATEVA ZILE.

Berna, 3 (Rador). — Rezultatele alegerilor pentru consiliul național cunoscut până Miercuri seara pentru 19 cantone fiind totalul de 22, confirmă că consiliul național va fi format aproape din aceleași elemente politice ca precedentul consiliu. Comuniștii au cele două mandate avute cantonale Bale și Zurich.

Mosova, 3 (Rador). Delegația Finlandeză a sosit la Moscova Joi dimineața la orele 80 și 20.

Londra, 3 (Rador). — INFORMAȚIILE DIN GENEVA CĂ RUSIA AR FI ÎNTR-UN STADIU DE RETRAGERE DIN SOCIETATEA NAȚIUNILOR NU ESTE CONFIRMATĂ DE AMBASADA SOVIETICĂ DE LONDRA. SE DECLARĂ ÎNSĂ CĂ MAISKY ESTE PREȘEDINTELE ACTUAL AL CONSILIULUI INTERNAȚIONAL AL NAȚIUNILOR AR FI ÎNTR-UN STADIU DE RETRAGERE DIN SOCIETATEA ASTFEL DE HOTĂRĂRE.

Londra, 3 (Rador). — Sir Walter Runciman publică în „News Chronicle” un articol, în care cere aliaților să-și precizeze intențiile de război. D-se propune următoarele trei puncte:
1. Restaurarea Poloniei și Cehoslovaciei.
2. În caz de dezacord, nouile frontiere să fie fixate de țări care nu sunt interesate în conflict.
3. Crearea unei stări care să împiedice repetarea agresiunilor, abolindu-se avioanele aeriene naționale și crearea unei poliții internaționale, care să fie pusă la dispoziția oricărei victime a unei agresiuni.

Discursul d-lui Ismet Inonu președintele republicii otomane

Prin tratatul încheiat cu Anglia și Franța am creiat o regiune de securitate într'o Europă care se sbate în ororile războiului

Relațiile Turciei cu Sovietele

„Când va primi ordinul poporul turc va ști să-și facă datoria pentru apărarea patriei”

Ankara, 3 (Rador.) — D. Ismet Inonu, președintele republicii a deschis printr'un discurs care a fost transmis la radio, cea de a șasea legislatură a marelui adunări naționale.

În fața evenimentelor mondiale, — a spus Ismet Inonu, — care s'au desfășurat anul acesta, politica externă a Turciei a prezentat desfășurări care au fost aduse de guvern, în diferite ocazii, la cunoștința dv. și sancționate prin aprobarea dv. Criza europeană, după fazele și eforturile ce tindeau să apere pacea și care au făcut să se nască din timp în timp speranțe, s'a agravat și în cele din urmă. Tragedia războiului a devenit un fapt indeplinit. Imi este imposibil să ascund adâncă părere de rău pe care o simțim cu toții în fața acestui fapt. Spunând aceste lucruri, sunt sigur că interpretez și sentimentele dv. sincere.

În toată această perioadă, guvernul republicii a considerat că este o datorie

esențială pentru el să consacre eforturile sale în serviciul păcii și al asigurării securității.

Declarația mutuală pe care guvernul a făcut-o la 12 Mai cu Marea Britanie și cea dela 23 Iunie cu Franța, sunt rezultatele acestor eforturi.

Tratatul semnat la 19 Octomvrie și care urmează să fie supus săptămâna aceasta aprobării dv., urmărește și el, fără să fie îndreptat împotriva niciunui stat, a asigura securitatea noastră, servind pacea și securitatea internațională, cel puțin în zona în care se poate exercita influența noastră.

Idealul salvagădării păcii, poate inspira fiecărei țări măsuri diferite după structura sa particulară, după situația sa geografică și după posibilitățile proprii.

Se poate spune, că faptul de a preciza sincer și dinainte atitudinea sa, constituie pentru Turcia cea mai eficace măsură

ră și cea mai potrivită pe calea păcii.

Prin acest tratat, urmărim scopul de a ne opune extinderii tragediei războiului, creind o regiune de securitate într'o Europă care se sbate în ororile războiului.

Tratatul acesta nu va intra în joc, decât dacă ar exista unii cari ar avea să calce în picioare și aspirațiile noastre legitime. În afară de această eventualitate, legăturile noastre cu aliații și cooperarea noastră în jurul idealului înalt pe care l-am proclamat împreună, nu sunt de natură să atingă relațiile noastre normale și amicale cu celelalte state.

Pe deplin conștienți de datoritiile și răspunderile noastre, facem din toată inima urarea de a vedea încetând cât mai curând posibil tragedia războiului, care face omenirea să geamă și ca generațiile viitoare să nu mai cunoască niciodată suferințele din ultimii ani.

Ca datorie față de națiunea noastră, dorim sincer să lăsăm țara, mâine ca și azi, în afară de zona războiului, cu condiția totuși de a nu compromite securitatea noastră și de a nu viola angajamentele noastre.

Ocupându-se de negocierile dela Moscova, președintele a spus:

După cum știți, ministrul nostru de externe, a procedat timp de trei săptămâni, la Moscova, unde era oaspete al guvernului sovietic, la negocieri și contacte. Am sperat că din aceste negocieri va ieși un acord, care să ducă la o etapă cât mai înaintată, relațiile fericite pe care le avem azi cu vechea noastră prietenă, Uniunea Sovietelor.

Pentru a atinge acest scop, am făcut toate eforturile ce ne stăteau în putință și la un moment dat, căpătaserăm convingerea că succesul era atins.

Totuși n'a fost încă posibil să ajungem la rezultatul pe care îl socotim, conform atât cu interesele celeilalte părți, cât și cu propriile noastre interese.

Totuși, știți foarte bine, că amicitia între cele două țări ale noastre vecine, se sprijină pe baze puternice. Imprejurările și imposibilitatea create de necesitățile temporare ale perioadei actuale, nu vor trebui să aducă atingere acestei amicitii.

După cum am făcut și în trecut, vom urmări cu sinceritate în viitor relații amicale turco-sovietice.

Incheind, președintele a spus:
Cele publicate cu privire la Turcia, cu prilejul ultimelor evenimente, mai ales cele ce emană din țări neutre, au relevat în toată splendoarea lor două înalte calități ale poporului nostru: turcii sunt devotați prietenilor lor și credincioși angajamentelor luate.

Aceste caracteristici fac parte din linia generală a politicii guvernului. În viitor, ca și până acum, prietenii ce ne sunt credincioși, pot să se aștepte din partea noastră numai la o atitudine dreaptă, la bunăvoință și la acte similare.

În concluzie, d. Ismet Inonu a subliniat încrederea sa și încrederea întregului popor turc în armatele republicii care, atunci când vor primi ordinul, vor ști să-și facă datoria, pentru apărarea patriei.

Finlanda nu acceptă nici o servitute

Măsurile propuse de URSS sunt considerate drept un „imperialism” sovietic

Helsinki, 3 (Rador.) — DNB transmite: D. Erkkö, ministrul afacerilor străine al Finlandei a ținut Miercuri seara un discurs la teatrul suedez din Helsinki, cu prilejul unei serbări date în onoarea armatei.

La această serbare au luat parte președintele republicii și întregul guvern.

D. Erkkö și-a exprimat dela început părerea de rău, că prin discursul rostit ieri de Molotov, s'au dat publicității amănunte privitoare la întrevederile ruso-finlandeze. Ministrul a spus între altele:

Finlanda consideră măsurile propuse de URSS drept un „imperialism” sovietic. Finlanda nu poate da urmare niciunei propuneri care ar putea amenința neutralitatea sa. Și orice servitute, în favoarea unei puteri străine, pe teritoriul finlandez, ar fi o primejdie pentru neutralitatea sa. În această privință, punctul de vedere al Finlandei este confi-

tu cu acela al Uniunii Sovietelor.

Voința Finlandei de a rămâne neutră este în același timp o protecție pentru URSS. Finlanda pleacă dela faptul că a încheiat de bună voe pactele sale cu URSS. Oratorul a citat apoi tratatul de pace ruso-finlandez dela Dorpat și pactul de neagresiune ruso-finlandez. El a adăugat: niciun stat străin nu a influențat Finlanda. Ea nu dorește conflict, căci este o națiune care iubește libertatea. Propunerile pe cari delegația finlandeză le va face mâine la Moscova, sunt menite să dovedească, că Finlanda este gata să facă mari sacrificii. Finlanda știe ce cale are de urmat, oricât de grea ar fi această cale.

Finlanda trebuie să se țină departe de orice politică a marilor puteri. Cu toate împrejurările actuale, o soluție pacifică este totuși posibilă încă.

Embargo-ul va fi ridicat

Camera reprezentanților a început discuția proiectului Pittman

Boston, 3 (Rador.) — D. Laguardia, primarul Newyorkului a ținut un discurs, în care a exprimat speranța că ridicarea embargoului va fi votată cu mare majoritate. Oratorul a stăruit asupra necesității de a se spori marina, deoarece „un singur lucru ne poate îngădui să rămănem în afară conflictului, acela de a avea o marină atât de puternică, încât să silască toată lumea de a înțelege.”

Washington, 3 (Rador.) — Camera reprezentanților a început discuția proiectului lege privitor la modificarea legii neutralității. Deputatul Barton, democrat, a declarat că ridicarea embargoului „ar putea fi semnalul adevăratului război în Europa, războiu pe care nimeni nu-l dorește.” Au luat apoi cuvântul mai mulți partizani ai ridicării embargoului, folosind argumentele oratorilor cari au epărat proiectul în Senat.

TELEGRAMME INTERNE

PARASTAS PENTRU ODIHNA SUFLETULUI LUI ARMAND CALINESCU

Bucuresti, 3 (SIR). — IERI IMPLINDU-SE 40 ZILE DELA ASASINAREA POSTULUI PRESEDINTE ARMAND CALINESCU LA CURTEA DE JUSTITIA S'A OFICIAT PARASTAS PENTRU ODIHNA SUFLETULUI.

URAGANUL A DEVASTAT STAJIUNEA CLIMATERICA „TUZNAD”

Bucuresti, 3 (SIR). — Din rapoartele trimise la ministerul de interne reiese, ca uraganul abătut asupra regiunii Ciucului a cauzat mari stricaciuni frumoziei stajionii climaterice — Tuznad. — Peste 100 mii metri cubi brad si stejar au la pamant in paduri si munti. Numeroase case au fost desvelite iar straturile au cauzat mari stricaciuni. S'au salvat echipe de muncitori cari lucreaza la restabilirea circulatiei. Ravagiile provocate prezinta aspect de pustiere.

NENOROCIRE LA O FABRICA DE CARAMIZI

Bucuresti, 3 (SIR). — Groaznica nenorocire a inregistrat eri la fabrica de caramizi Stefan Patrunjel si Carol Bauman care s'au ardat intr'un cazan cu apa fiarta aflata langa locul unde lucrau. S'arind ceilalti lucratori i-au soos si dus la spital stare foarte gravă.

COLETELE POSTALE PENTRU MILITARI CONCENTRAȚI

Bucuresti, 3 (SIR). — COMUNICATIILE MARILOR STAT MAJOR ADUNAȚII SA TRIMITA COLETE POSTALE MILITARE CONCENTRAȚI LA TOATE OFICIILE POSTALE DIN ARDIA SUNT OBLIGATE SA LE EXPLIEZE, DACĂ SE ACHITA TAXA DE EXPEDITIE. COLETELE NU VOR DEPARTEA DECAT OBIECTE DE PRIMĂ NECESITATE. ALIMENTE NE-NECESARE STRICACIUNII IMBRACAMENTULUI, RUFARIE, TUTUN, TIGARETE, FIECARE COLET VA FI AMPLAT IN PANZA SAU HARTIE BOSA SAU GREUTATEA SA NU DEPASCA DE 5 Kgr.

STUDENTII IN MEDICINA DIN IASI S'AU INCADRAT IN F. R. N.

Bucuresti, 3 (SIR). — D. C. Argetoianu, președintele consiliului de ministri a primit telegrama dela Asociatia studentilor mediciști Ieșeni convocati in viziune generala extraordinara in care se declara ca se incadreaza, cu entuziasm in Frontul Național Studentesc, si profund impresionati de atentia care guvernul cel preșidează acordă studentului român. Si omagiază pe primul sfetnic al tronului care da astfel posibilitatea de reabilitarea studentimii noastre in viața generațiilor de azi și a țării noastre. Declara că își vor face datoria până la capăt pentru apărarea Patriei și Dinastiei. — Semnează Dr. Murariu Sorbia, președinte și Ovidiu Fetcu, secretar general.

INAUGURAREA ACADEMIEI TEOLOGICE DIN CLUJ

Bucuresti, 3 (SIR). — In prezența ministrului al educației naționale se inaugurează pe 5 Noembrie Duminecă la Cluj, Academia ortodoxă de teologie.

ORGANIZATIUNEA FALSIFICATORILOR VIZELOR PE PASAPOARTE ARE RAMNIFICATI SI IN ŢARA

Bucuresti, 3 (SIR). — S'au făcut noi descoperiri in legătură cu vastele organizații de falsificatori de vize pe pasapoarte poloneze. S'a stabilit că banca de la hotelul Lyon are ramnificatii în multe centre din țară. Un înalt oficial al poliției a plecat in provincie sa cerceteze afacerea.

O mare operă de dreptate socială:

Stabilirea salariilor minime pentru muncitorii din întreprinderi

Declarațiile d-lui ministru M. Ralea

Bucuresti, 3. (Sir.) — Referitor la stabilirea salariilor minime in întreprinderie comerciale, industriale și de transporturi, ministrul muncii d. M. Ralea a făcut presă: următoarele declarații:

Legea minimului de salariu, pe care muncitorimea o reclamă de atâta vreme, este încă una din marile opere de dreptate socială pe care înalta mărinimie a Suveranului a dăruit-o muncitorimii române. Sub nici-un alt guvern din trecut, o asemenea reformă n'a ajuns măcar să fie discutată. A trebuit să vie regimul solidarității naționale, sub înalta protejire a Marelui nostru Suveran, pentru ca muncitorimea să poată câștiga această operă de apărare a existenței sale minime. Situația materială a muncitorimii noastre e foarte variat reprezentată.

In genere, trebuie recunoscut că marile întreprinderi, în special acelea din Ardeal, plătesc salarii omenești. Deasemenea, muncitorii care lucrează la stat se bucură în deobște de salarii onorabile.

In schimb, întreprinderile mici și mijlocii, în special acelea din textile, forestiere etc. nu numai că nu asigură un trai omeneș salariatilor lor, dar de ce e mai multe ori ele

storc viaga muncitorului până la ultima sa putere de rezistență. In continuare, d ministru al muncii arată considerentele pe care s'a întemeiat această lege. Se prevăd sancțiunile următoare:

Art. 15. Întreprinderile supuse unei hotărâri rămase definitive, potrivit prezentei legi și care nu se vor conforma tarifului salariilor minime fixate, sunt pasibile de o amendă de 500 lei de fiecare salariat, al cărui salariu se va constată că este inferior tarifului stabilit, amendă care se va dubla în caz de recidivă. Orice altă contravenție la celelalte dispozițiuni ale prezentei legi se va sancționa după cum urmează: amendă de a 1000—10.000 lei pentru întreprinderile cari au dela 1—50 lucrători. Amendă dela 5000—50.000 lei, cele cari au dela 51—100 lucrători. Amendă dela 10.000—100.000 lei pentru întreprinderile cu peste 500 lucrători salariati. In caz de recidivă amendă e dublă. In afară de amendă, întreprinderile cu peste 500 lucrători salariati, vor putea fi condamnate față de salariati pentru neexecutarea obligațiunilor prevăzute in prezenta lege. Contravențiunile se judecă potrivit legii pentru înființarea și jurisdicția muncii.

parație se va lua in considerație media generală a salariilor din regiunea sau localitatea respectivă.

In nici un caz, salariile minime nu vor putea fi mai mari decât acelea corespunzătoare categoriilor de salariati prevăzute in contractele colective de muncă, din ramura și ținutul respectiv. La stabilirea salariilor minime, comisiunea va avea in vedere de a asigura salariatilor interesați condițiuni omenești de viață, putând ține seama, ca indicație, de situația financia și economică in care se află întreprinderea sau întreprinderile interesate, precum și condițiunile speciale localității, județului sau ținutului respectiv, in care scop va consulta breslele de salariati, organizațiile profesionale, putând cere deasemeni și avizul autorităților și instituțiunilor publice competente. In acest scop, comisiunea va putea invita la lucrările sale pe reprezentanții întreprinderilor, ai asociațiunilor patronale, ai breslelor de salariati organizațiile profesionale interesate precum și alte persoane care ar putea să dea relații folositoare și competente, putând numi și experți pentru constatara costului vieții.

Cum se vor fixa salariile minime

Bucuresti, 3. (Sir.) — La art. 9, din decretul-lege pentru stabilirea salariilor minime in întreprinderile particulare comerciale, industriale și transporturi (publicat eri in Monitorul Oficial) se prevede:

comisiunea se va călăuzi de tariful salariilor plătite pentru lucrări similare in întreprinderile ale căror condiții de muncă sunt fixate prin contracte colective de muncă, procese verbale de împăcare sau hotărâri de arbitraj. In lipsa acestor elemente de com-

Cum comentează americanii critica d-lui Molotov

Președintele Roosevelt a dat publicității textul mesajului trimis de d. Kalinin

Washington, 3 (Rador.) — Deputatul Mac Cormack, reprezentant democrat al statului Masachussets, a cerut guvernului Statelor Unite să recheme pe d. Steinhardt, ambasadorul american la Moscova, in semn de protest contra criticei aduse de d. Molotov acțiunii președintelui Roosevelt in litigiul sovieto-finlandez.

inițiativa dv. găsește un ecou dintre cele mai vii in inimile popoarelor ce in mod sincer doresc menținerea păcii universale.

UN COMUNICAT AL „CASEI ALBE”

Washington, 3 (Rador.) — Drept răspuns criticilor formulate de d. Molotov cu privire la intervenția președintelui Roosevelt in negocierile dintre Rusia și Finlanda, Casa Albă a comunicat presei textul mesajului adresat de d. Kalinin, in ziua de 16 Aprilie 1939, președintelui Statelor Unite, ca urmare la intervenția sa din 14 Aprilie 1939, făcută pe lângă d-nii Hitler și Mussolini pentru a salvagarda pacea.

Casa Albă, după ce subliniază că publicarea acestui mesaj este singurul răspuns oficial pe care d. Roosevelt doarește să-l dea acum criticilor d-lui Molotov din ședința Sovietului suprem, termină corespondentul său Hava, care dă știrea.

Iată textul aceluia mesaj: „Consider că este pentru mine o agreeabilă datorie de a vă exprima felicitări sincere și profundă simpatie pentru nobilul apel pe care l-ați adresat guvernului Reichului și guvernului Italiei. Puteți fi sigur că

Răspunsul casei M. Sale Regelui la urările primăriei Timișoara pentru Măria Sa Marele Voievod Mihai de Alba-Iulia

Timișoara, 3. — Casa Majestații Sale Regelui a trimis d-lui dr. Emil Țieranu, primar-șef al municipiului nostru, următoarea mulțumire scrisă pentru urările telegrafice făcute cu ocazia zilei de naștere a Măriei Sale Regelui Voievod Mihai de Alba-Iulia:

Bucuresti, 28 Octombrie 1939.
D-lui dr. Emil Țieranu
Primar al municipiului Timișoara.
Din Înalt Ordin,
Am onoare a vă transmite înalte mulțumiri pentru devotabile urări ce ați binevoit a exprima Măriei Sale Regelui Voievod Mihai de Alba-Iulia, in numele cetățenilor municipiului Timișoara.
Adjutant al Măriei Sale Regelui Voievod
Mihai de Alba-Iulia
șef Lt. Colonel D. Dămăceanu.

500.000 tone mărfuri destinate Germaniei au confiscat vasele britanice

Londra, 3 (Rador.) — D. Cross, ministrul războiului economic a declarat la radio, că totalul mărfurilor destinate Germaniei și sechestrare de vasele britanice depășește 500.000 tone. Principalele mărfuri sunt petrolul, fierul, alumiuniul, aramă și fosfații.

Cifra aceasta nu reprezintă decât o mică parte a pierderilor germane de pe urma blocadei deoarece multe societăți de navigație nici nu au mai încercat să transporte produse destinate Germaniei. 86 la sută din produsele sechestrare, nu pot fi folosite ca alimente.

CAPITOL
APOLLO
Incepând de azi
Vineri

Program dublu!
Franța este apărată - Linia Maginot
Armata Alpină — Armata Colonială Flota, Aviația și mândria Franței „tancul de 70 tone”

REGINEI CARNAVALULUI
Dansuri, cântece, veselie, dragoste sub cer înstelat cu: **ONIA HENIE — RICARD GREENE**

Senzație!

ULTIMA ORA

Pe frontul franco-german

situația e neschimbată

Vase engleze și germane scufundate în largul Oceanului

Pe frontul franco-german

situația e neschimbată

Vase engleze și germane scufundate în largul Oceanului

delegația finlandeză a sosit la Moscova

Moscova, 3 (Rador). — PENTRU A TREIA OARĂ, DELEGAȚIA FINLANDEZĂ A SOSIT LA MOSCOVA. DIN DELEGAȚIA FAC PARTE, ÎN AFARĂ DE D. PAASIKIVI ȘI ZAFNER, RAFAEL YAKKREINEN, ȘEFUL PROTOCOLULUI FINLANDEZ, FOST PE VREMURI MINISTRUL LA MOSCOVA, SPECIALIST ÎN LIMBA RUSĂ.

ÎN GARĂ, DELEGAȚIA A FOST SALUTATĂ DE BARKOV, ȘEFUL PROTOCOLULUI, VASIUKOV, ȘEFUL DEPARTAMENTULUI BALTIC DIN COMISARIATUL EXTERNELOR ȘI MINISTRII ȚARLOR SCANDINAVE.

CORABIE

cu emigranți evrei eșuată la Carmen Sylva

Constanța, 3 (SIR.) — Pe plaja dela Carmen Sylva a eșuat corabia cu motor „Maria”, aruncată pe nisip în urma furtunii de ieri noapte. Corabia fusese cumpărată dela un armator grec, de un grup de evrei în frunte cu Avram Walter, cu scopul de a pleca în Palestina. Pentru corabie grupul plătișe suma de 150.000 lei. În cursul zilei de ieri, corabia „Maria” părăsise Constanța cu grupul de emigranți evrei, sub pretext că se îndreaptă spre Vâlcov, de unde ar fi urmat să încarce gutul, având la comandă pe unul numit Marianoff. Vasul a plecat în realitate spre Palestina, dar a eșuat la Carmen Sylva. Ocupanții au fost reținuți de autorități.

Un articol al dlui Duff Cooper

fost ministru al amiralității britanice

Londra, 3 (Rador). — Ziarul „Daily Mirror” publică un articol semnat de dl. Duff Cooper, care se află în America.

Fostul ministru britanic recomandă guvernului din Londra, să nu întârzie a expune în mod solemn lumii, care sunt scopurile pentru care aliații duc războiul, deoarece poporul american este nerăbdător să le cunoască.

AFRICA ORIENTALA ȘI RODESIA

vor ajuta imperiul britanic

Londra, 3 (Rador). — Guvernatorul Africii Orientale britanice va avea o conferință la Nairobi cu guvernatorii coloniilor Naysaland și Rodesia septentrională, spre a examina mijloacele prin care ele pot ajuta imperiul britanic în războiul economic și problemele pentru propria lor apărare.

Londra, 3 (Rador). — Radio Londra anunța ca vaporul englez „Cermona” de 4600 tone a fost scufundat lângă New York.

UN VAPOR GERMAN ÎNCARCAT CU PETROL A FOST SCUFUNDAT

New York, 3 (Rador). — Vaporul german „Friedrich” încărcat cu petrol, încercând să treacă drept un vas neutru s'a scufundat în ziua de 24 Octomvrie pentru a nu fi capturat de crucișetorul englez „Dispatch”, care întâlnise vasul german în Marea Caraibilor, navigând cu luminile stinse. Comandantul crucișetorului a întrebat pe căpitanul vaporului „Friedrich” de ce navighează cu luminile stinse. Acesta i-a răspuns că are un defect la instalația de lumină.

Comandantul crucișetorului i-a ordonat atunci să se oprească, însă vaporul german n'a ascultat, pretinzând că mașinile nu funcționează. Crucișetorul a repetat somația de oprire. „Friedrich” s'a supus. Un detașament englez s'a urcat pe bordul vaporului german, unde a găsit pe cei 40 membri ai echipajului grupați lângă bărcile de salvare. Marinarii englezi le-au dat ordin să se îndepărteze de bărci, însă germanii au refuzat.

Imediat a apărut căpitanul vaporului „Friedrich”, care a declarat ofițerului englez că a luat măsuri pentru scufundarea vasului. Detașamentul englez a părăsit vaporul „Friedrich”, care s'a scufundat cu o încărcătură de 40.000 butoaie de petrol mexican, imbarcat la Tempico.

Ziarul „New York Times” adaugă că echipajul vaporului „Friedrich” a fost luat probabil pe bordul crucișetorului englez și internat în insula Jamaica.

ATAAC AL UNUI SUBMARIN GERMAN

Gibraltar, 3 (Rador). — Un mesaj radiofonic a anunțat că vaporul englez „Egba” care a părăsit Madera a fost atacat de un submarin german. Ulterior s'a primit înștiințarea oficială că „Egba” a reușit să scape de urmărirea submarinului, continuându-și călătoria.

COMUNICAT GERMAN

Berlin, 3 (Rador). — COMANDAMENTUL SUPREM AL ARMATEI GERMANE COMUNICĂ: PE FRONTUL DE VEST, SLABĂ ACTIVITATE DE ARTILERIE, ÎN UNELE LOCURI.

COMUNICAT FRANCEZ

Paris, 3 (Rador). — COMUNICATUL FRANCEZ DIN DIMINEAȚA ZILEI DE 2 NOEMVRIE COMUNICĂ: NOAPTE CALMĂ PE TOT FRONTUL.

„CALEA RAȚIUNEI SE AFLA LA ROMA”

Milano, 3 (Rador). — Răspunzând întrebării puse de ziarul „Le Matin”, care ar putea fi în prezența inviolabilității liniilor Maginot și Siegfried, mijlocul inedit de a tranșa situația, ziarul „Popolo d'Italia” scrie că acest mijloc este rațiunea. La momentul oportun, calea rațiunii va fi regăsită și ea este calea Romei și a înțelepciunii ei încercată veacuri de-a rândul.

IARĂȘI CAZUL „ATHENIA”

New York, 3 (Rador). — O telegramă a lui „Associated Press” anunță că vaporul „Moveria”, de același tip cu „Athenia” a sosit azi la San Pedro. Echipajul vasului care vine dela Livertopol a povestit că la 25 Septemvrie o explozie

care s'a produs la mașini a silit „Moveria” să se înapoieze la Balboa, aproape de canalul de Panama, spre a-și repara avariile. Căpitanul a refuzat să dea lămuriri presei privitoare la explozie.

Correspondentul DNB, reproducând această știre spune că întâmplarea vasului „Moveria” este menită să arunce o lumină nouă asupra cazului „Athenia”.

SITUAȚIA PE FRONTUL FRANCO-GERMAN

PARIS 3, (Rador). — Agenția Havas prezintă în felul următor situația de pe frontul franco-german:

În micile lovituri locale date prin surprindere, germanii întrebunțează din ce în ce mai multe trupe de asalt. Aruncarea în luptă a acestor unități specializate, a indus în eroare pe unii observatori străini, cari au crezut că ofensiva germană a fost deslănțuită.

Impresia e greșită, că pe front domnește un calm abia tulburat de incidentele locale provocate de aceste trupe. Prizonierii germani prinși în ultimul timp,

sunt majoritatea băeți foarte tineri, formațiunile tineretului hitlerist. Faptul acesta confirmă lipsa de antrenament contingentelor germane, care au ajuns la vârsta serviciului militar, în epoca sfârșitului războiului precedent și restul lirea serviciului militar în Germania. Comandamentul german nu se poate hotărî să folosească oamenii din această categorie, la loviturile locale prin surprindere.

Artileria inamică continuă să desbătă trageri scurte și violente. Omul Forbach a fost și el bombardat.

NUMĂRUL ADAPOSTURILOR ENGLEZE SUNT INFIME

Londra, 3 (Rador). — Ștefan: Coresiunea de coordonare a apărării civile a țării a publicat o declarație, în care spune că numărul adăposturilor protejate contra atacurilor aeriene este foarte insuficient. În toată Anglia, în urmărire, dacă s'ar produce o mare incursiune inamică asupra teritoriului britanic numărul victimelor din populația civilă ar fi enorm.

Statele Unite nu vor intra în războiu pentru Finlanda

Dar o acțiune a Rusiei ar fi resimțită cu amărăciune și vreme îndelungată

Londra, 3 (Rador). — Correspondentul din Washington al lui „Daily Telegraph” anunță că dela izbucnirea războiului, nici un eveniment nu a pasionat opinia publică americană, ca amenințarea rusă față de Finlanda.

Americanii se așteptau la alte surprize, dar nu și la o amenințare împotriva Finlandei sau a statelor scandinave, care și-au putut menține neutralitatea în cursul războiului precedent. Publicul și-a dat seama de greaua situație în care s'au fixat Statele Unite, ca urmare a

politicii lor izolaționiste. Dacă Finlanda care e considerată ca statul favorit în Europa al americanilor, ar fi înfrântă, trebuie să-și spună că sumele trimise în Statele Unite pentru plata datoriilor de război ar fi fost mai bine investite în cumpărături de tunuri și avioane aeriene.

Correspondentul încheie că Statele Unite nu au intenția de a intra în războiu din cauza Finlandei, dar o acțiune a Rusiei ar fi resimțită cu amărăciune și vreme îndelungată.

Comentariu german la discursul d-lui Molotov

Sovietele nu vor tolera atacuri împotriva Germaniei amice

Berlin, 3 (Rador). „Völkischer Beobachter” comentând discursul lui Molotov scrie că, comisarul externelor a ținut un mare discurs, a cărui caracteristică a fost tonul aspru în toate chestiunile privitoare la războiu. El a arătat că guvernul sovietic urmărește politica propriilor sale interese și ale păcii în războiul Europei.

Molotov a arătat că Moscova este hotărâtă să nu tolereze atacuri împotriva Germaniei amice. Acesta ne apare punctul hotărâtor al discursului: Moscova se opune cu întreaga sa greutate forțabilă împotriva încercărilor Angliei și Franței de a transforma războiul actual în război localizat, într'un al doilea război mondial.

Ziarul insistă apoi asupra condamnărilor pe care Molotov a exprimat-o împotriva blocadei foametei și desvăluirii aderentilor scopuri de războiu ale Marelui Britanic.

Ziarul insistă apoi asupra condamnărilor pe care Molotov a exprimat-o împotriva blocadei foametei și desvăluirii aderentilor scopuri de războiu ale Marelui Britanic.